

Undervisning «En kunstner i Guds rike» 19.feb 2012

Hode, ikke hale!

Veldig hyggelig å kunne være her denne helgen.

Litt om meg selv:

Min mann og jeg bor på et lite småbruk på Vallset på Hedmarken. Der har jeg atelieret mitt, hvor jeg jobber innen klassisk oljemaleri. Jeg har malt og solgt bilder siden 2000, og livnært meg på dette siden 2003.

Hva kommer jeg til å snakke om?

Jeg kommer i dag til å

- fortelle min personlige kunsthistorie og hvordan jeg begynte å male.
- Så kommer jeg til å si litt om grunnene til at jeg holder på med naturalistisk kunst som en kunstner i Guds rike.
- Til slutt ønsker jeg å åpne for spørsmål fra dere og dialog. Så hvis du kommer på noen spørsmål underveis, så husk på dette til slutt når jeg åpner opp for det. Du trenger ikke å ta notater, de ligger ute på websiden min til nedlasting, den kommer opp på skjermen på slutten av mitt innslag.

Min personlige kunsthistorie og hvordan jeg begynte å male:

Jeg er født og oppvokst på Sunndalsøra på Nordmøre og flyttet etterhvert derfra til Oslo hvor jeg studerte musikk med piano som hovedinstrument.

Og gikk så fra musikken over til billedkunsten, og hadde først to år på en kunstscole i Asker.

Gjennom denne skolen kom jeg i kontakt med skulptør og billedkunstner Oddmund Raudberget, som var på skolen noen få dager for å hjelpe med et skulptur prosjekt vi drev med.

Oddmund fortalte meg da, at han malte klassiske bilder og han inviterte meg til å komme og se på bildene i atelieret hans.

Jeg drog dit, og jeg husker veldig godt reaksjonen min når jeg såg bildene hans. Jeg ble bare helt betatt og utrolig fascinert over den roen og godheten i bildene. At bildene var vakre å se til. Og at en kunne se at han var dyktig. Wow...denne mannen kan virkelig noe. Han vet hva han holder på med.

Og jeg tenkte da at «Dette vil jeg også lære meg! Dette håndverket må ikke gå tapt...det må føres videre!»

Jeg begynte som hans assistent og elev høsten etterpå.

I to år fikk jeg æren og muligheten til å jobbe sammen med han i hans atelier. Og gjennom at jeg fikk være der, fra morgen til kveld, og jobbe sammen med han, se på hvordan han jobbet og ha gode samtaler med han, ja, så fikk han overført en del av den kunnskapen han satt med over til meg.

Det var bare et enormt privilegium å få den muligheten. Hadde det ikke vært for Oddmund så hadde jeg ikke vært der jeg er i dag.

Gjennom Oddmund så fikk jeg også kontakt med mange mennesker som ble en stor hjelp og inngangsport for meg til å selge bildene mine. Så jeg begynte veldig tidlig å livnære meg på arbeidene mine.

Etter dette var jeg en god stund i Oslo og malte der, og så i Australia og malte, og så drog så jeg etterhvert til New York for å gå på en skole som heter The Art Student League of New York, hvor jeg fikk lært mer om portrett- og figur maling. Jeg fikk noen inspirerende år i NY og fikk lært veldig masse der.

Jeg flyttet tilbake til Norge for 2 år siden, og har nå et atelier på småbruket vårt. Et veldig fredelig og rolig sted inni skogen, et perfekt sted å jobbe for en kunstner.

Så da ser dere hvordan min livsvei har ført meg dit hvor jeg er i dag.

Og for at dere skal få en liten pekepinn på hvor jeg er innen kunsten så tok jeg med noen bilder som dere kan se på skjermen her.

Grunnene til hvorfor jeg holder på med naturalistisk kunst, og mitt syn på utviklingen i billedkunst i sammenheng med menneskenes verdensbilde. Og mitt kall som kunstner i guds rike.

Det er flere ting jeg ønsker å trekke frem her.

-det ene er, som jeg allerede har nevnt, viktigheten av å videreføre en kunnskap og et håndverk som går flere hundre år tilbake i tid.

Det er dessverre veldig få som driver med denne type maling, og jeg tror noe av grunnen til det er at vi lever i et samfunn hvor alt skal gå fort, alt skal være effektivt, gjerne finne snarveier for å nå målet. Og dette er en motsetning til det som jeg driver med. Dette er som dere sikkert forstår et tidkrevende arbeid, hvor det ikke finnes noen snarveier for å nå målet et ferdig bilde.

Det er også et håndverk som må læres... man er ikke født med kunnskapen om hvordan man maler et slikt bilde. Man må lære, øve og jobbe.

-En annen grunn til at jeg jobber klassisk er at jeg ønsker å være en motpol til hva som er politisk korrekt kunst i dag.

Jeg må si at det er veldig masse fint arbeid innen dagens moderne kunst, men jeg må også si at etter min mening, og dette må dere gjerne være uenig med meg i, men min mening er at det også er noe kunst i dag som har en tendens til å skal være så sykt og stygt som mulig. Man er ute etter å sjokkere, og jo sykere jo mer politisk korrekt blir det.

Personlig så syns jeg ikke noe om denne utviklingen, så jeg ønsker å være en motpol til det, ved å lage bilder som er gode, som kan frembringe noe positivt, noe vakkert og fredfullt, noe som øyet kan hvile på.

Og det virker som det funker.

Og da har jeg et spørsmål til dere:

Hvem er det som først plukker opp en ny tidsånd i et samfunn og gir uttrykk for den?

Jeg tror det ofte er kunstnere som først plukker opp en tidsånd og nye tankestrømninger i et samfunn.

Kunstnere er ofte følelsesmennesker, og de plukker kanskje opp ting som skjer uten at de nødvendigvis selv er helt bevisst på det, for så å uttrykke det de har plukket opp gjennom for eksempel et maleri.

Kunstneren kommer altså med sin subjektive forståelse av virkeligheten.

Hvis en ser på kunsten gjennom tidene så ser en at den gjenspeiler tiden de levde i. Dette skriver Francis Schäfer om. Man kan altså studere de ulike tidsepokene som har vært, gjennom å studere hva som har blitt produsert av kunst i den tiden.

Og da snakker jeg ikke om at en kan se at en viss stil kan kjennes igjen fra en viss tidsperiode, eller at en viss teknikk var brukt i en viss epoke. For det er jo opplagt. Jeg snakker om kunstnerens syn på realiteten som blir formidlet gjennom kunsten. Et kunstverk kan fortelle oss noe om hva kunstneren holdt for sant om verden og seg selv.

La oss se litt på dagens kunst.

Og da må jeg si at det er veldig mye fint å se rundt om.

Og det er også veldig masse av det som gjenspeiler tidsånden.

Og da vil jeg spørre dere:

Hvordan er tidsånden i dag?

Rastløshet

Ønske om grenseløs frihet, selv om det er umulig siden vi lever i en begrenset verden.

Eksplisivt

Relativisme

Svevende

Lidenskap

Folk er opptatt av å hjelpe andre i verden

Og sikkert mange flere ting å nevne her

Som vi ser er det alltid positive og negative ting med tidsånden. Derfor er mitt neste spørsmål:

Hva er det som er faren med tidsånden vi har i dag?

-kortsiktig. En opplever at folk, spesielt ungdom kan ikke planlegge. En har alltid mobilen tilgjengelig slik at en kan skrive en melding om at en kan ikke komme allikevel.

-alt skal gå så fort, og folk blir fort veldig stresset, noe som kan føre til utbrenthet.

-en flukt fra realiteten.

Og i dagens samfunn så er det veldig vanlig å rømme bort fra virkeligheten inn i «andre» verdener. For eksempel med internett. En har barn og unge som lever mer i div spill på internett enn hva de lever i den virkelige verden.

En ser det også tydelig i filmene. Filmer er jo en stor del av nåtidens kunst. Ta for eksempel filmen «Avatar», som kom ut for halvannen år siden. I filmen så fremstilles en annen verden i tillegg til vår verden. Og hovedpersonen i filmen tar da turer fra jorden inn i denne verden, og etterhvert ønsker han heller å leve i denne nye verden, for han synes han har det bedre der. Den nye verden likner mye på world of warcraft på internett. Men for han er den virkelig. Og han rømmer dermed fra sin familie og sitt ansvar på jorden, i virkeligheten. Han tenker på seg selv og hvordan han selv kan være lykkelig. Og dette blir i filmen fremstilt og vedtatt som positivt. Når mange unge mennesker sliter med å komme seg ut av skjermen og pc spill og inne i virkeligheten på jorden, så ser jeg det som noe vi som kunstnere i Guds rike bør gjøre noe med.

Og så har vi facebook... mange lever i facebook-verden.

Det er akkurat gjort en undersøkelse blant unge i dag som viser at for 25 % av de spurte så var det viktigere å være oppdatert på facebook enn å være sammen med venner i virkeligheten. Hvorfor?? Jeg skjønnte ikke dette når jeg først leste om det. Er det fordi det er så utrolig moro å være på facebook...? Nei...det er ikke grunnen...grunnen er at på facebook kan de være noen andre enn de de er i virkeligheten, legge ut et bilde de synes er finere, bygge en ny virkelighet som bare mangler en ting – den stemmer ikke overens med virkeligheten.

Tenk på den korte tiden facebook har eksistert.

Jeg sier ikke at internett er uvirkelig og at det kun er negativt, på ingen måte.

Jeg er ikke mot mediene eller kunst i mediene, media er kunst, det også. Men det er en bekymrende utvikling her. Folk blir syke. Og folk lærer ikke å elske Gud. Derfor trenger vi folk som reiser seg og både er tilstedet på nettet, men også noen som gir andre alternativer. For vi er ikke kalt til å bare gjenspeile tidsånden slik mange kunstnere gjør. Det er bra det, for da kan vi skjønne virkeligheten – i tillegg så leser vi i Guds bok å være hodet, ikke halen. Og derfor ønsker jeg å tilføre tidsånden noe ved å gå i mot dette som jeg syns er usunt. Jeg tror det er viktig å forholde seg til det virkelige liv, den virkelige verden med sine absolutter og det ansvaret det fører med seg. Jeg ønsker med min kunst å dra folk inn i realiteten, oppmuntre til å leve i den virkelige verden, og se det vakre, og få mot og håp til å leve. Og da er vi over på mitt kall som kunstner i Guds rike.

Mitt kall som kunstner i guds rike

Det denne konferansen går ut på er å formidle et kristent livsperspektiv på ulike måter. Jeg ønsker å bruke min kunst til å formidle det. Vi har en reell Gud...vi må møte han i virkeligheten og han møter oss gjennom virkeligheten. Derfor ønsker jeg å dra mennesker inn i virkeligheten slik at de kan møte Gud. Jeg tror ikke at noen kommer til å bli frelst ved å se på mine bilder, for det er kun Jesus som kan frelse. Men jeg tror mennesker kan bli åpne for en reell Gud som møter dem i sin realitet gjennom mine bilder. Og ikke minst bli oppmuntret av mine bilder i sin kanskje tunge eller stressende hverdag. Det vi skaper kan skape! For Guds rike består ikke bare av det overnaturlige. Når Gud skapte paradiset, så var det et naturlig sted. Vi tar feil hvis vi kun definerer Guds rike som overnaturlig med f.eks Hellig ånd følelser, helbredelser og profetier og under. Ikke misforstå meg, jeg vil gjerne se Guds kraft virke. Jeg har vært på let etter en sunn definisjon av Guds rike. Hvis det ikke kun er det overnaturlig – hva er Guds rike? Det må vi vite for å kunne vær en kunstner i Guds rike. Jeg har prøvd å finne ut, og prøvd å sett etter i Guds bok – ettersom jeg kan se – jeg er spent på hva dere mener, men det jeg tror virkelig er Guds rike er der som Gud regjerer.... Guds rike er der som Gud regjerer. Sitter på tronen. Er den som bestemmer. Både i det overnaturlige og det naturlige...og i meg. Gud er virkelig. Han må alle møte i virkeligheten. Derfor ser jeg mitt kall som en kunstner i Guds rike å invitere mennesker inn i virkeligheten.

Er det noen som har stått foran en ekte Rembrandt, eller vi kan nesten si reell Rembrandt siden vi snakker om realiteten. Da vil jeg vise dere en Rembrandt, som virkelig viser realiteten.

Bilde av Rembrandt som er med å heiser Jesus opp på korset.

Dette er et bilde som jeg viser når jeg holder seminar. Ta 10 sekunder og la bilde virke. Selvfølgelig legger vi merke til at det er en figur som ikke helt

passer inn i bilde. For ikke har vi bare en reell Jesus som dør på ekte, men vi har også en reell Rembrandt som heiser korset med de andre synderne. Både hans synd og kristi verk på korset var så reellt for Rembrandt at han formidlet sin syndenød og korsets frelsende verk gjennom dette bilde. Jeg er ikke Rembrandt. Og jeg har enda ikke hittil malt bibelske scener, men like mye som Rembrandt var realist så ønsker jeg også å være det.

I en virtuell verden med facebook og internett spill der mange rømmer inn i en verden som ikke er virkelig ønsker jeg å stå for en kunst som bringer folk inn i realiteten. For det er der de kan møte den Guden som har skapt dem. Ikke bare gjennom mine bilder, men forhåpentligvis også gjennom mitt levende vitnesbyrd, som en kunstner i Gud min Fars rike.

Oppsummering:

Da har dere fått litt innblikk i min egen kunsthistorie.

Og jeg har fortalt dere grunner til at jeg maler naturalistisk kunst, nemlig videreføring av håndverket, og et ønske om å være en motpol til den farlige delen av dagens tidsånd, ved å presentere det reelle, det absolutte, det håndfaste, og ønsker å gjøre dette på en god, vakker og fredfull måte.

I min mening viser utviklingen i billedkunsten også utviklingen i kunstnerens verdensbilde. For meg som ser verden med mening og som vakkert skapt, så kommer det til uttrykk gjennom reelle bildemotiv. Og det er dette mitt kall handler om som kunstner i Guds rike.

La oss kjenne tidsånden og velge å være hodet, ikke hale.